

Gargya Imre

Hulladékgazdálkodás európai színvonalon

Tizenegy esztendővel ezelőtt jött létre, tizenegy önkormányzat összefogásával a Hajdúsági Hulladékgazdálkodási Kft.. Hajdúböszörmény mellett, Balmazújváros, Hajdúdorog, Hajdúhadház, Hajdúnánás, Polgár, Bocskai kert, Tég-lás, Folyás, Görbeháza, Hortobágy, Tiszagyula-háza, Újszentmargita, Újtikos és a böszörményi Városgazdálkodási Kft. voltak az alapítók, melyhez két esztendővel ezelőtt csatlakozott Hajdúsámson is.

A társulás ügyvezetője, Kathy Zsigmond. Három esztendővel ezelőtt választották a korábbi vezető, Will Csaba mellé. Idén februártól, tulajdonosi döntés értelmében, megszűnt a kettős ügyvezetés. Kathy Zsigmonddal beszélgettem az általa vezetett cégről, működésükről, jelenlegi helyzetükről és jövőképeükről.

A MÚLT

- Annak idején mi indokolta a társulás létrehozását?

- A jogelőd a Városgazdálkodási Kft. volt, amely Hajdúböszörmény területén végezte ezt a feladatot. Abban az időben nem volt szokás a települések közös feladat-megoldása, minden település – még a legkisebb falu is – saját maga próbálta a hulladékot eltüntetni. Ez legtöbb esetben nem teljesen környezetbarát módon történt. A társulás létrehozását egy olyan – a hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztését szolgáló – pályázat kiírása „kényszerítette” ki, amely a lakosságszámhoz kötötte a hulladékgazdálkodási feladatok ellátását. Az új szervezeti forma létrehozása lehetővé tette a pályázat beadását, amellyel megvalósult a regionális hulladéklerakó telep. Ebben az időben még „gyerekcipőben járt” az ágazat. A tapasztalat pedig az volt, hogy nagyon sok értékes, újrahasznosítható anyag is eltemetődik. Az sem elhanyagolható szempont volt, hogy egyre nagyobb mennyiségű hulladék képződött, amelynek újrahasznosításában az ipar és a gazdaság is látott lehetőségeket. Egyre több felől érte szorítás a hulladékgazdálkodást.

- Mégis szerencsésen jöttek ki ebből a helyzetből...

- Három esztendővel ezelőtt egy újabb sikeres egy milliárd forintos- pályázat révén sikerült megvalósítani a házhoz menő szelektívgyűjtést. Ez óriási előrelépést jelent a korábbi időszakhoz képest. Már korábban kialakítottuk a város több pontján a gyűjtőszigeteket. A lakosság fegyelmezetlensége miatt azonban nem a megfelelő módon működnek ezek az „állomások”. A telepre éves szinten mintegy

25-30 000 tonna hulladék érkezik. Eredetileg 20-25 évre tervezték a lerakó befogadóképességét, ám ez az élettartam a - házhoz menő szelektívgyűjtéssel nagyban növekszik.

A JELEN

- Milyen tapasztalataik vannak ezzel kapcsolatban?

- Alapvetően pozitívak. A lakosság nagy része elfogadta, s rendeltetésének megfelelően használja a sárga és barna fedelű kukákat. Nem lehetünk azonban elégedettek, mert még mindig sok olyan dolog található a kommunális hulladékban, amely szelektíven is gyűjthető lenne. Ezen a téren még mindig fejlődni kell, szükség van a szemléletformálásra. A fiatalabb korosztályt szeretnénk megcélozni, akik talán fogékonyabbak arra, hogy minél nagyobb arányban válogassák ki az újrahasznosítható anyagokat a kommunális hulladékból. A szelektív gyűjtés minél nagyobb arányú elterjedése sok lehetőséget tartogat, amely első sorban a lakosok számára lenne előnyös. Lehetőség lenne 80 literes edényzet használatára is, illetve használatban maradhatnának a jelenlegi 120 literes kukák is, még kevesebb hulladék esetén is: a hatékonyabb szelekció esetén akár hetven százaléka is lehetne a szolgáltatási díj a mostaninak.

- Mi az, ami megoldásra vár még ezen a területen?

- A hulladékgazdálkodás szűk keresztmetszetét adja az üvegek szelektív gyűjtése. Jelenleg csak a gyűjtőszigeten helyezhetik el a lakosok a feleslegessé vált palackjaikat. Néhány hónapon belül ezen a téren is jelentős változás történik majd. A társulás hét önkormányzatánál, - egy nyertes pályázatnak köszönhetően- Böszörményben is megszervezik a házhoz menő szelektív üveggyűjtést is.

- Milyen speciális helyzetek vannak a szolgáltatás elvégzésében?

- Nehezen oldható meg a társasházak esetében a szelektív gyűjtés. Itt a szigetek jelentenék az igazi megoldást, ha a lakosok is partnerek lennének a megfelelő használattal. Sajnos ebben az esetben nem tudom, mi lenne az igazán helyes megoldás.

- Az ágazatban a közelmúltban, most is, s a jövőben is olyan változásokról hallani, amelyek nagyban meghatározzák a működést.

- Az ágazat átalakulóban van, amely az elmúlt két-három esztendőben felgyorsult. Alapvető fontosságú, hogy április 1-jétől megalakul a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. A lakosok ebből annyit érzékelhetnek, hogy a számlájukat nem a céghez kell majd befizetni, hanem az új szervezeti egységhez.

- Mit jelent ez a változás az önök szempontjából?

- Az előzményekhez tartozik, hogy a törvényi előírásoknak megfelelően nonprofit társasággá alakultunk. Ez azt jelenti, hogy a tulajdonosok nem vehetik ki a nyereséget a vállalkozásból. Ez mára oka fogyottá vált, hiszen az utóbbi két-három esztendőben veszteséges a működés. A most felálló állami szervezet, a hozzá befolyt lakossági díjakból megtéríti majd a költségeinket. Az utóbbi években mi is érezzük az adminisztrációs terhek növekedését. Csak üdvözölni tudjuk azt a kormányzati szándékot, amely ezek csökkentésére irányul.

AJÖVŐ

- Mindezek tükrében honnan lesz majd pénzük fejlesztésre?

- Ahogy az előbb említettem a központi szervezet csak a napi működést finanszírozza. A járművek és egyéb berendezések amortizációjára már nincs fedezet. Nem marad tehát más lehetőségünk, csak a pályázati források kihasználása. Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, mert egy korszerű, fiatal géppark áll rendelkezésünkre.

- Ennek ellenére azért bizonyosan vannak terveik, amelyeket szeretnének megvalósítani?

- Fontos, hogy lépést tartsunk a fejlődéssel, s megfeleljünk a legkorszerűbb követelményeknek.

Szeretnénk a depónia belsejében keletkező gázok hasznosítására egy mini égetőművet létrehozni, a zöldhulladékból képződött komposzt értéksítéséhez keverő-és csomagolóüzemet építeni. A mára már szűknek bizonyuló válogató csarnokot is bővíteni kellene.

Nagy igény van az építési törmelékből előállított örleményre, amelyet út-és járdaalapba raknak. Egy ilyen berendezés vásárlása is a terveink között szerepel. Jó lenne, ha a város különböző pontjain, hulladékudvarokat tudnánk létesíteni, ahol a kommunális hulladékon kívül a veszélyes hulladékot is elhelyezhetné a lakosság. Szeretnénk fel-futtatni az iskolai papírgyűjtést is, bevonva ebbe a tevékenységbe az önkormányzatot is.

